

Dosarul nr. 2ra-550/23
2-21025071-01-2ra-06042023

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Centru – E. Silivestru
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – N. Budăi, G. Dașchevici, I. Dutca

ÎNCHEIERE

17 ianuarie 2024

mun. Chișinău

Curea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența
Președinte, judecător
judecători

Aliona Miron
Ion Malanciuc
Diana Stănilă

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Grigore Bernavschi și Societatea pe Acțiuni „Transcomunicații”, reprezentați de avocatul Vasile Tarnovschi, în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Grigore Bernavschi și Societatea pe Acțiuni „Transcomunicații” împotriva Ministerului Justiției, intervenient accesoriu Procuratura Generală, cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești și compensarea cheltuielilor de judecată, împotriva deciziei din data de 26 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de către Grigore Bernavschi și de către Societatea pe Acțiuni „Transcomunicații”, reprezentați de avocatul Vasile Tarnovschi, s-a menținut hotărârea din data de 21 iulie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

a constatat:

La data de 17 februarie 2021, Grigore Bernavschi și Societatea pe Acțiuni „Transcomunicații” (în continuare SA „Transcomunicații”) au depus cerere de chemare în judecată, concretizată ulterior, împotriva Ministerului Justiției, prin care au solicitat încasarea în beneficiul lui Grigore Bernavschi suma de 750 000 lei cu titlu de prejudiciu moral și suma de 172 150,96 lei cu titlu de prejudiciul material, iar în beneficiul SA „Transcomunicații” suma de 350 000 lei cu titlu de prejudiciu moral și compensarea cheltuielilor de judecată (f.d. 2-26, 27, vol. I, 121, vol.II).

În motivarea cererii de chemare în judecată reclamantii au relatat următoarele circumstanțe.

Grigore Bernavschi, la 03 iulie 2014, a fost înregistrat de către Ministerul Justiției în calitate de președinte al Asociației Internaționale a Transportatorilor Auto din Moldova (în continuare AITA), în temeiul procesului-verbal al adunării generale al membrilor AITA din 30 iunie 2014. Din acel moment Grigore Bernavschi și-a început a desfășura activitatea de președinte al AITA.

AITA este Asociația națională garantă a Republicii Moldova în cadrul Convenției internaționale TIR. Totodată, a menționat că AITA are calitatea de membru al Uniunii Internaționale a Transportatorilor Rutieri (în continuare IRU) cu sediul la Geneva, care potrivit Convenției internaționale TIR, este organizația necomercială autorizată de Națiunile Unite pentru organizarea și funcționarea eficientă a sistemului internațional de transport al mărfurilor sub acoperirea carnetelor TIR. AITA în calitatea sa de membru al IRU primea de la această organizație necomercială carnetele TIR pentru care achita un preț stabilit de IRU.

În luna aprilie 2016, din interiorul IRU au fost dezvăluite o multitudine de fapte ce s-au desfășurat în ultimii 20 ani referitoare la unele persoane din conducerea IRU, privitor la creșterea artificială a prețului carnetelor TIR, obținerea acestei diferențe de preț prin scheme ascunse și deturnarea în zone *off-shore* a mijloacelor bănești, astfel obținute în sumă de 530 milioane CHF (franci elvețieni), de unde beneficiau inclusiv unele persoane din conducerea IRU. Drept urmare a acestor dezvăluiri privind creșterea artificială a prețurilor carnetelor TIR, ce erau achitate inclusiv de AITA, președintele AITA, Grigore Bernavschi a solicitat de la IRU, împreună cu alte Asociații membre a IRU, documentele complete legate de creșterea artificială a prețurilor carnetelor TIR, ascunderea fondurilor TIR și restituirea sumelor deturnate în zonele *off-shore*. Toate aceste demersuri au rămas fără nici un rezultat.

În urma tuturor acestor acțiuni insistente întreprinse de AITA în comun cu alte Asociații membre a IRU, precum și în timp ce persoanele din conducerea IRU negau acuzațiile aduse la fraudarea fondurilor provenite din Sistemul TIR, președintele IRU Christian Labrot, a expediat la 07 martie 2017 către AITA și către toate celelalte Asociații membre a IRU, propuneri privind aranjamente financiare ce reprezintă aproximativ 2 % din totalul sumelor transferate de IRU către companiile *off-shore*, în schimbul tăcerii și retragerii tuturor acuzațiilor aduse împotriva persoanelor implicate din conducerea IRU.

Prin scrisoarea comună din 17 martie 2017, AITA, fiind reprezentată de Grigore Bernavschi, precum și un alt membru al IRU și anume Asociația Română pentru Transporturi Rutiere Internaționale, au respins tranzacția înaintată de Președintele IRU, după care au continuat acțiunile privind solicitarea de la IRU a accesului la documentele complete legate de creșterea artificială a prețurilor carnetelor TIR, ascunderea fondurilor TIR și restituirea sumelor deturnate în zonele *off-shore*.

La 06 aprilie 2017, AITA, prin intermediul avocaților din Geneva împuterniciți Grigore Bernavschi, a depus la Ministerul Public din Geneva o declarație, prin care s-a alăturat la procedurile penale deja inițiate de alte persoane în anul 2016, pe faptul fraudării fondurilor IRU. La fel, prin intermediul avocaților împuterniciți de Grigore Bernavschi, AITA a inițiat în Elveția proceduri civile privind restituirea de la IRU și subsidiarelor acesteia a sumei totale de 15 406 723 euro.

La 14 iunie 2017, Secretarul General al IRU Umberto De Pretto, având scopul ca AITA să renunțe la solicitările și acuzațiile privind gestionarea fondurilor TIR de către unele persoane din managementul IRU, a expediat o scrisoare Primului - ministru al Republicii Moldova. Prin această scrisoare s-a menționat că IRU și-a retras încrederea în președintele AITA, Grigore Bernavschi și a solicitat ca Primul-ministru de urgență să dea dispoziții autorităților competente ale Republicii Moldova în vederea intervenirii pentru restabilirea funcționării normale a AITA prin alegerea sau desemnarea altei conduceri ai AITA, în caz contrar, IRU va suspenda emiterea carnetelor TIR pentru

AITA, care la rândul său, are competența de a elibera carnetele TIR către transportatorii din Republica Moldova.

Printr-o scrisoare nedatată ajunsă la Guvernul Republicii Moldova aproximativ la începutul lunii august 2017, Vladimir Florea în calitate sa de Consilier pe politici regionale a IRU, a menționat că aduce la cunoștința Guvernului îngrijorările IRU exprimate prin scrisoarea din 14 iunie 2017, iar neimplicarea factorilor de decizie în problema dată poate duce la imposibilitatea realizării operațiunilor de transport internațional de mărfuri pentru operatorii din Republica Moldova, prin sistarea de către IRU a emiterii carnetelor TIR.

La 09 august 2017, Ministrul Justiției al Republicii Moldova a expediat către Secretarul general al IRU Umberto De Pretto o scrisoare, prin care a menționat, că din numele Primului- ministru al Republicii Moldova, îl invită la Chișinău la 28 august 2017. În scrisoare s-a făcut mențiunea că invitația este făcută pentru a discuta în legătură cu corespondența recentă (din 14 iunie 2017) referitor la AITA și o atenție specială va fi dată la restabilirea funcționării normale a AITA și cooperarea ei cu IRU. Ulterior, potrivit informației publicate pe pagina oficială a Guvernului, la 28 august 2017 Primul-ministru Pavel Filip s-a întâlnit în sediul Guvernului Republicii Moldova cu Secretarul general al IRU Umberto De Pretto.

La 30 august 2017, Primul-ministru al Republicii Moldova a emis o scrisoare către Ministerul Economiei și Infrastructurii, Ministerul Justiției, Ministerul Finanțelor, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, Serviciul de Informare și Securitate, solicitând examinarea în comun de către aceste instituții a unui demers secretizat al Serviciului de Informare și Securitate și identificarea unor soluții pentru depășirea situației de conflict (evident între AITA și unele persoane din managementul IRU) și evitarea prejudicierii imaginii Republicii Moldova pe plan internațional.

Reclamanții în susținerea pretențiilor invocate în cererea de chemare în judecată au indicat, că cu puțin timp după dispoziția Primului-ministru din 30 august 2017 dată autorităților naționale pentru identificarea unor soluții în vederea evitării prejudicierii imaginii Republicii Moldova pe plan internațional, la 15 septembrie 2017 a început adevărată campanie de persecutare a președintelui AITA, Grigore Bernavschi și înlăturarea lui de la conducerea AITA.

Astfel, această campanie de persecutare s-a efectuat prin reluarea la 15 septembrie 2017, a unei urmăriri penale finisată definitiv încă în anul 2016, pornirea unei alte urmăriri penale, efectuarea perchezițiilor la domiciliu, locul de muncă și societatea comercială unde compania administrată de Grigore Bernavschi deținea o parte din acțiuni, reținerea imediată a lui Grigore Bernavschi și plasarea lui în arest preventiv cu prelungirea acestuia, după care anularea de către autorități a deciziei din 03 iulie 2014 de înregistrare a lui Grigore Bernavschi în calitate de președinte al AITA.

În acest sens Grigore Bernavschi a relatat că la 23 august 2016, Inspectoratul de Poliție Ciocana a pornit urmărirea penală în baza art. 360 alin. (1) din Codul penal, care avea drept temei plângerea lui Evghenii Gubceac pe faptul pretinsei tănuiri a ștampilei AITA și listei de înregistrare a membrilor la adunarea generală a AITA. La 09 septembrie 2016, Procuratura sectorului Ciocana l-a scos de sub urmărire penală și a clasat acest proces penal, motivând în esență că Grigore Bernavschi era președintele AITA, iar potrivit normelor legale și Statutului AITA, președintele AITA era de fapt responsabil să dețină, să păstreze și să utilizeze ștampila AITA și documentația ce ține de adunarea generală a AITA.

La 15 septembrie 2017, peste mai bine de un an de la emiterea ordonanței de clasare a procesului penal în privința lui Grigore Bernavschi, Procurorul șef al Procuraturii mun. Chișinău, Ștefan Șaptefrați, a anulat ordonanța din 09 septembrie 2016, privind clasarea procesului penal și a reluat urmărirea penală în privința lui Grigore Bernavschi.

În opinia reclamantului procurorul a reluat urmărirea penală contrar prevederilor art. 287 alin. (2) din Codul de procedură penală (în vigoare la acea dată), or doar judecătorul de instrucție era investit cu dreptul de a relua urmărirea penală finisată printr-un act procesual definitiv.

Tot în aceeași zi, la 15 septembrie 2017, procurorul Mircea Ciobanu a dispus pornirea unei alte cauze penale în privința lui Grigore Bernavschi pe baza art. 335 alin. (1¹) din Codul penal, fiind acuzat de un pretins abuz de serviciu manifestat prin concedierea la 15 august 2016, din funcție a secretarului AITA Evghenii Gubceac. Această cauză penală a fost conexată la cauza penală inițială, care a fost reluată la 15 septembrie 2017.

La 19 decembrie 2017, Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani a examinat plângerea lui Grigore Bernavschi împotriva ordonanței de reluare a urmăririi penale emisă la 15 septembrie 2017, de Procurorul mun. Chișinău Ștefan Șaptefrați, dispunând anularea ordonanței, prin care s-a reluat urmărirea penală în cauza penală finisată prin ordonanța din 09 septembrie 2016. Instanța a stabilit drept motiv exclusiv de anulare a acestei ordonanțe, faptul că potrivit art. 287 alin. (2) din Codul de procedură penală doar judecătorul de instrucție este investit cu dreptul de reluare a urmăririi penale finisată printr-un act procedural definitiv.

Încheierea din 19 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, fost menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 12 februarie 2018.

Cu referire la o altă persecutare invocată Grigore Bernavschi a relatat că la 18 septembrie 2018, procurorul Mircea Ciobanu a emis ordonanța de efectuare a perchezițiilor la domiciliul lui Grigore Bernavschi și la sediul SA „Transcomunicații”, care era administrată de soția lui Grigore Bernavschi.

Prin încheierile Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 18 septembrie 2017, menținute prin deciziile din 06 noiembrie 2017 ale Curții de Apel Chișinău, s-a autorizat efectuarea perchezițiilor la domiciliul lui Grigore Bernavschi și la sediul SA „Transcomunicații”, motivându-se autorizarea perchezițiilor prin fraze generale și stereotipizate și fără a explica incidența lor în cazul nemijlocit.

Astfel, la 19 septembrie 2017, ofițerii de urmărire penală au efectuat percheziții în oficiile SA „Transcomunicații”, unde au ridicat toate actele și documentația economică a acestei persoane juridice, calculatoare, blocuri de sistem și ștampilele SA „Transcomunicații”, la domiciliul lui Grigore Bernavschi, unde au ridicat toate actele, documentele, calculatoarele, telefoanele mobile, sticurile, la biroul de serviciu și automobilul de serviciu al lui Grigore Bernavschi, unde au ridicat tot ce era în birou, inclusiv ștampila AITA.

Grigore Bernavschi a susținut că a contestat încheierile judecătorilor de instrucție, invocând că atât procurorul, cât și judecătorul de instrucție, au dispus efectuarea perchezițiilor în scopul depistării și ridicării unor documente, înscrisuri și obiecte care în genere nu au nimic în comun cu obiectul cauzei penale. Mai mult, autorizarea judecătorului de instrucție din partea dispozitivă a încheierilor din 18 septembrie 2017, a fost formulată în termeni extrem de generali și vagi, acordând astfel organului de urmărire penală o discreție totală, atât cu privire la încăperile percheziționate cât și

documentele și obiectele căutate, contrar art. 128 alin. (5) din Codul de procedură penală, or la caz, nu a fost posibil de a aprecia documentele sau obiectele care au importanță în cauză penală pentru ca ele să fie predate benevol.

La fel a indicat că și instanțele de recurs au motivat în termeni generali necesitatea efectuării perchezițiilor și anume că procurorul a prezentat suficiente probe și există o presupunere rezonabilă că la sediul SA „Transcomunicații” și la domiciliul lui Grigore Bernavschi s-ar afla documentele, înscrisurile și obiectele indicate în ordonanța procurorului de efectuare a percheziției.

Referitor la ilegalitatea reținerii, Grigore Bernavschi a menționat că imediat după efectuarea perchezițiilor în dimineața zilei de 19 septembrie 2017, a fost reținut pe termenul de 72 ore.

La 20 septembrie 2017, ora 17:30 Grigore Bernavschi a fost pus sub învinuire de comiterea a două infracțiuni prevăzute de art. 360 alin. (1) și art. 335 alin. (1¹) din Codul penal, pentru pretinse acțiuni de tănuire a ștampilei și listelor de înregistrare a AITA și pentru aplicarea față de salariatul Evghenii Gubceac a sancțiunilor disciplinare concedierea din funcție.

Tot la 20 septembrie 2017, ora 17:00, procurorul a înaintat demers privind aplicarea față de Grigore Bernavschi a arestului preventiv pe termen de 30 zile, motivând faptul că există o suficientă bănuială rezonabilă privind comiterea infracțiunilor stabilite de art. 360 alin. (1) din Codul penal și art. 335 alin. (1¹) din Codul penal, precum și că Grigore Bernavschi se poate eschiva de la urmărirea penală, poate împiedica stabilirea adevărului și poate comite alte fapte infracționale. Motivul invocării riscului de eschivare de la urmărirea penală a fost că infracțiunile incriminate sunt grave. Careva probe privind existența riscurilor invocate în demersul de aplicare a măsurii preventive, nu au fost prezentate de către procuror.

Grigore Bernavschi a indicat că în cadrul ședinței de judecată a prezentat probele ce confirmă inexistența unei bănuieli rezonabile referitor la infracțiunile incriminate, însă prin încheierea din 21 septembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, s-a admis demersul procurorului cu aplicarea arestului preventiv pe termen de 30 zile până la data de 19 octombrie 2017. În justificarea aplicării arestului preventiv, instanța de judecată, într-o manieră generală și stereotipă, a menționat că din materialele prezentate de procuror rezultă o bănuială rezonabilă privind comiterea infracțiunilor incriminate, una din infracțiunile incriminate face parte din categoria infracțiunilor grave, există riscul eschivării de la urmărirea penală, este necesară aplicarea arestului pentru a permite organului de urmărire penală să administreze probele necesare, există riscul nimicirii probelor, Grigore Bernavschi este predispus să comită alte infracțiuni și să împiedice stabilirea adevărului pe caz, iar aplicarea unei alte măsuri preventive mai ușoare nu-și va atinge scopul.

Reclamantul a menționat că judecătorul de instrucție nu a făcut nici o analiză detaliată asupra motivelor generale invocate de procuror și dacă acestea sunt aplicabile prezentului caz, limitându-se doar la un formalism în motivarea necesității aplicării arestului preventiv.

Împotriva încheierii din 21 septembrie 2017 privind aplicarea arestului preventiv Grigore Bernavschi a depus recurs, unde a invocat, în primul rând, ca după pronunțarea încheierii judecătorei de instrucție, s-a stabilit lipsa de imparțialitate a instanței, datorită apariției la dosar a actelor anexate la demersul procurorului, când acestea nu existau, or cauza a fost înregistrată în Programul Integral de Gestionare a Dosarelor și repartizată aleatoriu la 20 septembrie 2017, ora 17:04, fiind anexate actele

procurorului, printre care și ordonanța de punere sub învinuire a lui Grigore Bernavschi, în care este mențiunea cu text olograf că ordonanța dată a fost adusă la cunoștință pe 20 septembrie 2017, ora 17:30. Prin urmare, ordonanța în cauză a fost în mod evident anexată de către judecător la dosar ulterior repartizării cauzei și, respectiv, în afara ședinței de judecată.

În opinia reclamantului judecătorul de instrucție era obligat să motiveze cum probele prezentate de procuror dovedesc o bănuială rezonabilă pentru fiecare din cele două infracțiuni incriminate, pe când motivarea instanței în acest sens este atât de generală încât poate fi aplicată la orice persoană pentru care se solicită aplicarea arestului preventiv.

La caz, Grigore Bernavschi a menționat în detaliu, că de fapt, nu exista o bănuială verosimilă a acestor infracțiuni, ori în privința infracțiunii incriminate pe art. 360 alin. (1) din Codul penal, urmărirea penală a fost anterior clasată printr-un act procedural definitiv, după care a fost reluată de procuror contrar art. 287 din Codul de procedură penală. Privitor la infracțiunea incriminată, prevăzută de art. 335 alin. (1¹) din Codul penal, a invocat că este inadmisibilă pornirea urmăririi penale pentru concedierea lui Evghenii Gubceac din funcție printr-un ordin ce conține toate elementele obligatorii prevăzute de lege, cu atât mai mult că există un litigiu de drept civil în privința acestui ordin de concediere se află în proces de examinare la Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

La fel a relatat că riscurile menționate de instanța de judecată în justificarea aplicării arestului preventiv nu sunt susținute de nici o probă ce ar fi prezentată de către procuror, iar invocarea ipotetică a gravității faptei, deși ea nu există, nu poate fi un temei de existență a acestui risc. Referitor la existența riscului de a împiedica buna desfășurare a justiției prin influența anumitor martori și concluzia instanței că Grigore Bernavschi este predispus să comită și alte infracțiuni, reclamantul a menționat că în acest sens nu a fost oferită vreo explicație sau adusă măcar o singură probă cum ar fi spre exemplu, o plângere pe numele învinuitului, un proces-verbal de interogare a vreunui martor influențat sau vreo interceptare a convorbirilor telefonice în acest sens.

Respectiv, concluzia generală că privarea de libertate a lui Grigore Bernavschi a fost necesară pentru ca organului de urmărire penală să-i fie oferită posibilitatea administrării probelor, însă un astfel de temei nu este prevăzut de lege pentru a justifica o detenție provizorie, iar riscul ingerinței în actul de justiție există atunci când învinuitul ar întreprinde sau ar putea întreprinde careva acțiuni în acest sens, bazate pe fapte sau concluzii argumentate.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 05 octombrie 2017 s-a respins recursul și s-a menținut încheierea din 21 septembrie 2017 de aplicare a arestului preventiv.

Grigore Bernavschi a mai menționat că la 03 octombrie 2017 a fost pornită o altă cauză penală în privința acestuia, pe semnele infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (5) din Codul penal, în special pentru presupusa delapidare a bunurilor AITA, fiind conexasă la cauza penală inițială. Urmărirea penală în acest caz, nu a fost pornită în temeiul unei plângeri sau sesizări din partea AITA privitor la anumite delapidări de către ex-președintele Grigore Bernavschi, dar din propria inițiativă a ofițerului de urmărire penală, pe motivul că în cadrul urmăririi penale a cauzei inițiale, s-a stabilit infracțiunea de delapidare a bunurilor AITA.

Astfel, prin ordonanța ofițerului de urmărire penală din 10 octombrie 2017 a fost dispusă efectuarea de către Inspekția Financiară a Ministerului Finanțelor a controlului economico-financiar total la AITA și efectuarea controlului reconvențional la SA

„Transcomunicații”, SRL „Bertontrans” și SAR „Moldcargo” SA, pentru stabilirea faptelor referitor la presupusa delapidare de către Grigore Bernavschi a bunurilor AITA și toate încălcările admise în activitatea AITA.

La fel, prin alte ordonanțe din 10 octombrie 2017 s-a dispus și efectuarea expertizelor informaționale în privința tuturor calculatoarelor, tehnicii de calcul și telefoanelor mobile ridicate de la SA „Transcomunicații” și de la Grigore Bernavschi.

Prin ordonanța din 13 octombrie 2017 Grigore Bernavschi a fost pus sub învinuire de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 360 alin. (1) și art. 335 alin. (1¹) și art. 191 alin. (5) din Codul penal. În această ordonanță procurorul a invocat suplimentar la datele ordonanței anterioare de punere sub învinuire, că Grigore Bernavschi a însușit din anumite tranzacții efectuate de către AITA sumele ce depășesc 220 000 lei, 200 000 lei și 250 000 lei. Aceste concluzii ale procurorilor au fost efectuate într-o manieră arbitrară, fără a se întemeia cel puțin pe o probă ce ar confirma învinuirea completată în acest mod.

La 13 octombrie 2017, procurorul a înaintat demers pentru prelungirea arestului preventiv pe termenul de 30 zile. Motivele invocate de procuror pentru prelungirea arestului au fost aceleași, cu mici excepții. Demersul nu a fost întemeiat pe existența bănuielii rezonabile privind comiterea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (5) din Codul penal și riscurile legate de această infracțiune, în privința căreia Grigore Bernavschi a fost pus sub învinuire la 03 octombrie 2017.

Prin încheierea din 17 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-a dispus prelungirea arestului preventiv până la 18 noiembrie 2017, fiind aplicate aceleași argumente generale și stereotipice folosite de către instanța la aplicarea inițială a arestului, în sensul că probele prezentate de procuror dovedesc existența unei bănuieli rezonabile privind comiterea infracțiunilor incriminate și persista în continuare riscurile invocate de procuror, inclusiv pericolul pentru încălcarea ordinii publice și împiedicarea desfășurării procesului penal.

Încheierea din 17 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost contestată cu recurs de către Grigore Bernavschi, invocând în esență, că și în acest caz instanța a argumentat doar într-un mod general și abstract necesitatea prelungirii arestului.

Prin decizia din 30 octombrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de recurs și s-a menținut încheierea din 17 octombrie 2017. Instanța a motivat că probele obținute de organul de urmărire penală admit existența unei suspiciuni rezonabile de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 360 alin.(1) și art. 335 alin. (1¹) din Codul penal și că există riscurile invocate de procuror, în special influențarea negativă a mersului urmăririi penale, ascunderea de la organul de urmărire penală.

La 10 noiembrie 2017, procurorul a înaintat un nou demers de prelungire a arestului, invocând printre motivele inițiale la aplicarea și prelungirea măsurii preventive, că Grigore Bernavschi este învinuit, pe lângă infracțiunile prevăzute de art. 360 alin. (1), art. 335 alin. (1¹) din Codul penal și de infracțiunea prevăzută de art. 191 alin. (5) din Codul penal.

Prin încheierea din 16 noiembrie 2017, Judecătoria Chișinău, sediul Centru, a modificat măsura arestului preventiv, în arest la domiciliu, cu prelungirea arestului la domiciliu până la 18 noiembrie 2017.

Grigore Bernavschi a contestat încheierea din 16 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, invocând aspecte contradictorii, precum și că instanța din nou și-a justificat decizia doar prin fraze generale contradictorii și stereotipizate (fără a le

explica și argumenta sub aspectul speței examinate), care pot fi folosite în orice cauză penală la aplicarea măsurii preventive, fiind suficient de modificat doar numele învinuitului și articolul incriminat.

Prin decizia din 28 noiembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins recursul declarat. Instanța și-a argumentat soluția prin aceeași metodă generală ca și judecătorul de instrucție și fără examinarea *in proprio* a circumstanțelor cauzei date, motivând în același timp că probele dobândite de organul de urmărire penală admit existența unei suspiciuni rezonabile de comiterea infracțiunii, predomină riscul eschivării, influențării martorilor, precum și că Grigore Bernavschi nu și-a manifestat o căință sinceră.

Ulterior, la 11 decembrie 2017, procurorul a înaintat demers de prelungire a arestului la domiciliu pe termenul de 30 zile, invocând aceleași motive pentru prelungirea arestului. Suplimentar, a menționat necesitatea finalizării acțiunilor de urmărire penală, printre care este necesar de finalizat controlul financiar-economic și expertizele informaționale dispuse a fi efectuate.

Prin încheierea din 15 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-a admis demersul procurorului privind prelungirea arestului la domiciliu până la data de 17 ianuarie 2018.

Prin decizia din 28 decembrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins recursul apărării. În opinia lui Grigore Bernavschi instanța de recurs nu s-a expus în nici un mod asupra solicitării din cererea de recurs privind obligarea procurorului să prezinte în ședința de judecată copia actului de control al Inspecției Financiare din 17 noiembrie 2017, care urma să infirme în mod suplimentar lipsa unei bănuielile privind comiterea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (5) din Codul penal.

Ulterior, prin ordonanța procurorului din 02 februarie 2018, Grigore Bernavschi a fost pus sub învinuire pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 360 alin. (1) din Codul penal pe faptul tăinuirii ștampilei și listelor de înregistrare a AITA. Totodată în această parte procurorul a formulat învinuirea în rechizitoriu și a remis cauza penală pentru examinare de către instanța de judecată.

Prin demersul din 11 ianuarie 2018, procurorul a solicitat prelungirea arestului la domiciliu pe termen de 30 zile. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 16 ianuarie 2018, s-a admis parțial demersul procurorului, aplicându-se față de Grigore Bernavschi eliberarea provizorie sub control judiciar.

La 19 februarie 2018, SA „Transcomunicații” și Grigore Bernavschi au primit de la organul de urmărire penală toate bunurile și documentele ridicate de la companie în timpul efectuării perchezițiilor la 19 septembrie 2017.

Prin sentința din 25 mai 2018, Judecătoria Chișinău, sediul Centru a încetat procesul penal în privința lui Grigore Bernavschi în temeiul 391 alin. (1), pct. 5 din Codul de procedură penală, aplicat în conexiune cu art. 285 și art. 275 din Codul de procedură penală. Instanța a constatat încetarea procesului penal pe motivul că există ordonanța procurorului din 09 septembrie 2016 asupra aceleiași persoane și pentru aceeași faptă de încetare a procesului penal.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 06 septembrie 2018, s-a respins cererea de apel declarată de către procuror și s-a menținut sentința de încetare a procesului penal emisă la 25 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 16 ianuarie 2019 s-a respins ca fiind inadmisibil recursul procurorului.

Grigore Bernavschi a menționat că în cauza penală intentată la 15 septembrie 2017 pe elementele infracțiunii prevăzută de art. 335 alin. (1¹) din Codul penal (abuzul

de serviciu la emiterea ordinelor de aplicare a sancțiunilor disciplinare față de Evgheni Gubceac) și în cauza penală intentată la 03 octombrie 2017 pe elementele infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (5) din Codul penal (delapidarea averii AITA), nu au fost adoptate careva soluții finale. Totodată, a relatat că prin hotărârea irevocabilă a Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 02 februarie 2018 s-a respins cererea de chemare în judecată înaintată de Evgheni Gubceac împotriva AITA privind anularea ordinelor emise de Grigore Bernavschi la 12 august 2016 și 15 august 2016 privind aplicarea sancțiunilor disciplinare muștrare aspră și concedierea din funcția de secretar general al AITA, ordine care au servit motiv de pornire la 15 septembrie 2017 a unei noi urmăriri penale împotriva lui Grigore Bernavschi pe art. 335 alin. (1¹) din Codul penal.

Cu referire la încasarea prejudiciilor în legătură cu urmărirea repetată Grigore Bernavschi a invocat încălcarea art. 4 Protocolul nr. 7 a Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, menționând că prin ordonanța procurorului Liliana Partole din 09 septembrie 2016 a fost încetată urmărire penală intentată în privința lui Grigore Bernavschi privind comiterea infracțiunii prevăzute de art. 360 alin. (1) din Codul penal, cu scoaterea de sub urmărire penală. Ulterior, la 15 septembrie 2017, Procurorul șef al Procuraturii mun. Chișinău a anulat ordonanța din 09 septembrie 2016, cu reluarea urmăririi penale, nefiind o continuare a urmăririi penale, dar o urmărire repetată a lui Grigore Bernavschi pentru una și aceeași faptă.

Din aceste motive, prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 25 mai 2018, menținută prin decizia Curții de Apel Chișinău din 06 septembrie 2018 și decizia Curții Supreme de Justiție din 16 ianuarie 2019, s-a încetat procesului penal în privința lui Grigore Bernavschi în temeiul 391 alin. (1) pct. 5 din Codul de procedură penală aplicat în conexiune cu art. 285 și art. 275 din Codul de procedură penală, pe motivul că există ordonanța definitivă a procurorului din 09 septembrie 2016.

Reclamanții au precizat, că deși această sentință de încetare a procesului penal, nu este temei de reabilitare în sensul art. 6 lit. a) al Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, precum și în sensul art. 285 alin. (1-2), art. 275 din Codul de procedură penală, Grigore Bernavschi a solicitat aplicarea de către instanța de judecată direct a prevederilor Convenției și în special a art. 4 Protocolul nr. 7, aplicat în conexiune cu art. 41 al Convenției, or în acest caz art. 6 al Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998, care acordă dreptul la reparația prejudiciului doar în cazul reabilitării persoanei, contravine prevederilor Convenției.

În opinia reclamantului sunt ilegale și acțiunile ulterioare de efectuare a perchezițiilor față de ambii reclamanți, ridicarea bunurilor de la ei și sechestrarea anumitor bunuri, având în vedere caracterul ilegal al urmăririi repetate efectuată în urma ordonanței din 15 septembrie 2017, prin care s-a decis reluarea urmăririi penale pe cauza penală intentată în baza art. 360 alin. (1) din Codul penal.

Reclamanții au susținut că sunt ilegale și acțiunile privind reținerea, aplicarea arestului și a arestului la domiciliu față de reclamantul Grigore Bernavschi, necătând la faptul că aceste acțiuni s-au efectuat inclusiv și pe alte cauze penale intentate la 15 septembrie 2017 în baza art. 335 alin. (1¹) și la 03 octombrie 2017 în temeiul art. 190 alin. (5) din Codul penal în privința căreia nu a fost adoptată o soluție finală. În acest sens reclamanții au solicitat aplicarea în partea ce ține de efectuarea ilegală a perchezițiilor, ridicarea de obiecte și documente a art. 8 al Convenției, iar în partea ce

ține de aplicarea arestului preventiv și a arestului la domiciliu a art. 1 Protocolul nr.1, precum și art. 5 § 1 al Convenției. Or, nu a existat nici un temei pentru aceste acțiuni, inclusiv pe cauzele penale intentate la 15 septembrie 2017 și la 03 octombrie 2017, nefiind în aceste condiții probată existența unei „bănuieli rezonabile” în sensul art. 5 al Convenției.

Lipsa bănuielii rezonabile în cauza penală intentată la 15 septembrie 2017 în temeiul art. 335 alin. (1¹) din Codul penal, a fost confirmată ulterior și prin hotărârea din 02 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, menținută prin decizia din 03 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și decizia din 13 februarie 2019 a Curții Supreme de Justiție, prin care s-a respins cererea de chemare în judecată înaintată de Evgheni Gubceac împotriva AITA privind anularea ordinelor privind aplicarea sancțiunilor disciplinare mustrare aspră și concedierea din funcția de secretar general al AITA. Iar lipsa bănuielii rezonabile pe cauza penală intentată la 03 octombrie 2017 în baza art. 190 alin. (5) din Codul penal, este confirmată și prin actul din 17 noiembrie 2017 al Inspecției Financiare a Ministerului Finanțelor (emis în cadrul acestei cauze penale), prin care nu s-a stabilit nici o delapidare în sensul menționat de organul de urmărire penală.

Astfel, în urma acțiunilor ilegale ale organelor de urmărire penală și ale procuraturii, reclamantii au suportat un prejudiciu moral manifestat prin urmărirea repetată, acțiunile ilegale la efectuarea perchezițiilor, ridicarea bunurilor, precum și sechestrarea bunurilor. Pentru Grigore Bernavschi prejudiciul moral cauzat constă din sentimentele de frustrare, anxietate și neliniște suportate în legătură cu aceste acțiuni ilegale, iar pentru SA „Transcomunicații” acest prejudiciu constă inclusiv datorită faptului că între perioada 19 septembrie 2017 – 19 februarie 2018, nu și-a putut desfășura activitatea în lipsa documentelor, ștampilelor și calculatoarelor ridicate de la sediul acestei persoane juridice.

Suplimentar, Grigore Bernavschi a indicat că pe parcursul plasării în arest preventiv, a pierdut salariul care putea să îl primească în cadrul desfășurării muncii sale, care constituie suma de 172 150,96 lei.

Prin încheierea din 16 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a atras în proces în calitate de intervenient accesoriu Procuratura Generală (f.d. 172-173, vol. II).

Judecătoria Chișinău, sediul Centru prin hotărârea din 21 iulie 2022 a respins cererea de chemare în judecată depusă de către Grigore Bernavschi și de către SA „Transcomunicații” împotriva Ministerului Justiției, intervenient accesoriu Procuratura Generală, cu privire la încasarea prejudiciului material, moral și compensarea cheltuielilor de judecată (f.d. 210, 218-240, vol. II).

Hotărârea instanței de fond a fost contestată cu apel, în termen la 27 iunie 2022, de către Grigore Bernavschi și SA „Transcomunicații”, reprezentați de avocatul Vasile Tarnovschi (f.d. 216-217, vol. II).

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din data de 26 ianuarie 2023, a respins apelul declarat de către Grigore Bernavschi și de către SA „Transcomunicații”, reprezentați de avocatul Vasile Tarnovschi, a menținut hotărârea din 21 iulie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d. 43, 44-72, vol. III).

Instanța de apel, în temeiul art. 20, art. 53, alin. (2) din Constituția Republicii Moldova, art. 2007 alin. (1) din Codul civil în colaborare cu art. 1, art. 2 alin. (1), art. 3 și art. 6 din Legea nr. 1545-XIII din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale

procuraturii și ale instanțelor judecătorești, raportate la circumstanțele cauzei, a concluzionat că cererea de chemare în judecată este neîntemeiată, deoarece pentru a pretinde la repararea din contul Statului a prejudiciului material și moral în temeiul Legii nr. 1545, trebuie să existe simultan câte una din condițiile prevăzute de art. 3 și art. 6.

La caz, instanța de apel a constatat cu certitudine că la moment nu există o soluție finală pe cauzele penale intentate la 15 septembrie 2017, în baza prevederilor art. 335 alin. (1¹) din Codul penal și la 03 octombrie 2017, pe semnele componenței de infracțiune prevăzută la art. 190 alin. (5) din Codul penal. Astfel, acțiunile organelor de urmărire penală pe care Grigore Bernavschi le consideră ilegale și pretinde la despăgubiri și anume cele efectuate în cauza penală intentată pe semnele componenței de infracțiune prevăzută de art. 360 alin. (1) din Codul penal, pot fi considerate acțiuni efectuate legal în cauzele penale intentate pe semnele componenței de infracțiuni prevăzute de art. 335 alin. (1¹) și art. 190 alin. (5) din Codul penal, urmărirea cărora nu s-a finalizat.

În aceste circumstanțe, instanța de apel a conchis că acțiunile organului de urmărire penală de recunoaștere a lui Grigore Bernavschi în calitate de bănuț, ulterior de învinuit, în cauza penală din speță nu pot fi calificate drept acțiuni de tragere ilegală la răspundere penală în sensul enunțat în art. 3 din Legea nr. 1545-XIII din 25 februarie 1998. Or, articolul 2 alin.(1) din legea indicată identifică expres că în sensul prezentei legi, acțiuni ilicite sunt acțiuni sau inacțiuni ale organului împuternicit să examineze cazurile cu privire la contravenții, ale organului de urmărire penală sau ale instanței de judecată, care exclude vinovăția acestora, al căror caracter ilegal se manifestă prin încălcarea principiului general, potrivit căruia nici o persoană nevinovată nu poate fi trasă la răspundere și nu poate fi judecată, (erori) ori fapte ale persoanelor cu funcție de răspundere din organul de urmărire penală sau din instanța de judecată, manifestate prin încălcarea intenționată a normelor procedurale și materiale în timpul procedurii penale sau contravenționale (infracțiuni).

Prin urmare, instanța de apel a indicat că pentru angajarea răspunderii statului pentru prejudiciul cauzat prin erori judiciare și de anchetă sunt necesare condiții speciale și anume: că fapta ilicită, în calitate de condiție generală a răspunderii delictuale, va avea particularități în materia respectivă, prin urmare nu orice acțiune ilicită a organelor de anchetă și judecată atrage răspunderea statului. O altă condiție necesară pentru angajarea răspunderii statului pentru prejudiciul cauzat prin erori judiciare este actul de reabilitare, care și atestă admiterea erorii judiciare și prejudicierea neîntemeiată a persoanei.

La caz, Curtea de Apel Chișinău nu a constatat întrunirea condițiilor de aplicabilitate a răspunderii Statului prin prisma Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998, deoarece apelanții nu au dovedit prin probe admisibile faptul vătămării drepturilor personal nepatrimoniale privind integritatea morală, totodată nefiind justificată și mărimea compensației solicitate.

Instanța de apel a respins argumentul lui Grigore Bernavschi privind aplicabilitatea art. 4 al Protocolului nr. 7 la Convenție, în conexiune cu art. 41 a Convenției, or sistemele de drept, inclusiv Convenția, au reglementat derogările admisibile, pentru a nu transforma dreptul de a nu fi urmărit sau judecat de mai multe ori pentru aceeași faptă, într-un drept absolut. Aceste derogări oferă organelor de urmărire penală posibilitatea de a relua urmărirea și sunt formulate, în termeni aproape

identici, în art. 22 și art. 287 din Codul de procedură penală, precum și în art. 4 al Protocolului nr.7 la Convenție.

Astfel, instanța de apel a conchis că scoaterea de sub urmărire penală nu este o hotărâre definitivă, întrucât ea este supusă controlului și nu poate fi asimilată unei hotărâri de achitare. Reluarea urmăririi penale nicidecum nu presupune că persoana este urmărită de mai multe ori, deoarece sunt în prezența uneia și aceleiași urmăririi penale, desfășurate în cadrul aceluiași proces penal, care, de fapt, nu a fost pornită din nou, repetat, dar a fost reluată. Procedura reluată nu este altceva decât continuarea primei proceduri, iar o astfel de situație nu contravine principiului *non bis in idem*, iar în consecință nu contravine nici prevederilor Convenției.

Totodată, Curtea de Apel Chișinău a respins argumentele apelanților pe marginea acțiunilor organelor de urmărire penală în celelalte două cauze penale, ori nu există o soluție finală pe caz, apărarea drepturilor apelanților prin prisma legislației menționate fiind pripită și nefondată, nefiind întemeiate cerințele de compensare a prejudiciului materiale și moral.

Împotriva deciziei instanței de apel, a depus recurs Grigore Bernavschi și de SA „Transcomunicații”, reprezentați de avocatul Vasile Tarnovschi, prin care au solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond cu pronunțarea unei noi hotărâri privind admiterea cererii de chemare în judecată (f.d. 76-79, vol.III).

În motivarea recursului Grigore Bernavschi și SA „Transcomunicații”, reprezentați de avocatul Vasile Tarnovschi, au menționat că instanțele de judecată au încălcat normele de drept material, manifestat prin neaplicarea legii care trebuia să fie aplicată.

Recurenții au susținut că obiectul litigiului este repararea prejudiciului material și moral în legătură cu urmărirea repetată a lui Grigore Bernavschi fapt ce vine în contradicție cu art.4 Protocolul nr.7 al Convenției, precum și în legătură cu efectuarea perchezițiilor, ridicarea și sechestrarea bunurilor, care a fost efectuată cu încălcarea art.8 și art.1 Protocolul nr.1 a Convenției, reținerea și aplicarea arestului față de Grigore Bernavschi pe parcursul a 4 luni de zile efectuată cu încălcarea art.5 al Convenției

Concluziile instanței de apel, care au stat la baza respingerii acțiunii, și anume, că sentința de încetare a procesului penal privind învinuirea de comiterea infracțiunii prevăzute de art.360 alin.(1) din Codul penal, nu este temei de reabilitare în sensul art.6, lit.a) a Legii nr.1545 din 25 februarie 1998, nu a existat o urmărire repetată a lui Grigore Bernavschi pentru una și aceeași faptă, precum și faptul că pe cauzele penale inițiate la 15 septembrie 2017 și la 03 octombrie 2017 nu există încă o soluție finală, rezultă din neaplicarea legii care trebuia să fie aplicată. La caz, urmau a fi aplicate direct prevederile Convenției Europene a Drepturilor Omului, care în calitatea sa de tratat internațional se aplică cu prioritate în sistemul de drept al Republicii Moldova.

Recurenții au menționat că acțiunea a fost depusă în temeiul Legii nr. 1545-XIII din 25 februarie 1998 și în temeiul prevederilor Convenției Europene a Drepturilor Omului. Grigore Bernavschi s-a adresat cu prezenta acțiune în legătură cu acțiunile autorităților de urmărire repetată pentru una și aceeași faptă, precum și pentru acțiunile ilegale de percheziție și ridicare a bunurilor prin percheziții, aplicarea sechestrului pe bunuri, reținerea și plasarea în arest pe parcursul a 4 luni. SA „Transcomunicații” în legătură cu acțiunile ilegale ale autorităților de percheziționare a oficiului întreprinderii și ridicare de la întreprindere a tuturor documentelor, ștampilelor și calculatoarelor,

care s-au aflat la organul de urmărire penală de la 19 septembrie 2017 până la 19 februarie 2018.

Grigore Bernavschi și SA „Transcomunicații”, reprezentați de avocatul Vasile Tarnovschi, au relatat că sunt ilegale toate acțiunile efectuate pe cauza penală intentată în temeiul art.360 alin.(1) din Codul penal și reluată ilegal la 15 septembrie 2017, care țin de urmărirea repetată, reținere, percheziționare și ridicarea bunurilor, sechestrarea bunurilor și aplicarea arestului. La fel, sunt ilegale aceleași acțiuni efectuate și pe celelalte două cauze penale intentate la 15 septembrie 2017 și la 03 octombrie 2017 (care nu au fost finalizate încă prin careva decizii a organului de urmărire penală), or, aceste acțiuni contravin exigențelor Convenției, motiv din care se solicită instanței de judecată aplicarea în acest sens direct a prevederilor Convenției.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că decizia recurată a fost pronunțată la data de 26 ianuarie 2023, expediată avocatului Vasile Tarnovschi, prin intermediul poștei electronice, 07 februarie 2023 (f.d. 73, vol.III).

Recursul declarat de către Grigore Bernavschi și de SA „Transcomunicații”, reprezentați de avocatul Vasile Tarnovschi, la 09 martie 2023, este în termen.

Prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023.

În conformitate cu prevederile art. XI alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Verificând temeiurile recursului completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs formulată de către Grigore Bernavschi și de SA „Transcomunicații”, reprezentați de avocatul Vasile Tarnovschi, este inadmisibilă, pentru motivele ce succed.

Urmează a fi reiterat că procedura admisibilității recursului constă în verificarea existenței unuia dintre temeiurile prevăzute la art.433 din Codul de procedură civilă, în vigoare la momentul depunerii recursului, 09 martie 2023.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Conform art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.

Aliniatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din analiza recursului declarat rezultă că Grigore Bernavschi și SA „Transcomunicații”, reprezentați de avocatul Vasile Tarnovschi, au invocat temei de admisibilitate prevederile art. 432 alin. (1), alin. (2) lit. a) din Codul de procedură civilă (în redacția la momentul depunerii recursului, 09 martie 2023) și anume că, instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Grigore Bernavschi și de către SA „Transcomunicații”, reprezentați de avocatul Vasile Tarnovschi, nu se încadrează în temeiul prevăzut la art. 432 din Codul de procedură civilă, or nu a stabilit că normele aplicate suscită îndoieli la aplicare sau instanța de apel, aplicând normele respective, ar fi extins norma juridică dincolo de ipotezele la care se aplică sau invers, nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată.

Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, verificând din oficiu, existența circumstanțelor expuse în art.432 alin.(3) din Codul de procedură civilă, în vigoare la 13 aprilie 2023, și anume: dacă cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; dacă în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; dacă instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; dacă în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; dacă hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale, nu a stabilit asemenea circumstanțe.

Potrivit art.442 alin.(2) din Codul de procedură civilă, în vigoare din 01 septembrie 2023, în recurs nu pot fi administrate noi dovezi, cu excepția celor care dovedesc cheltuielile de judecată. Aprecierea probelor dată de prima instanță și de instanța de apel este obligatorie pentru instanța de recurs, cu excepția cazului când se invocă temeinic art.432 alin.(1) lit. e) din Codul de procedură civilă, în vigoare din 01 septembrie 2023, sau când Curtea Supremă de Justiție examinează cauza după trimitere la rejudecare. Totodată, urmează de reiterat că prevederile art.372 alin.(1) din Codul de procedură civilă se aplică doar în situația în care se examinează recursul într-o cauză care a fost trimisă anterior la rejudecare.

În acest context, Completul de judecată reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

Totodată, potrivit jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

În speță, Completul de judecată menționează că recursul în cauză conține obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurenților la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Drept urmare, Completul de judecată reține că argumentele invocate de către Grigore Bernavschi și de SA „Transcomunicații”, reprezentați de avocatul Vasile Tarnovschi, nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

apreciază recursul declarat de către Grigore Bernavschi și de SA „Transcomunicații”, reprezentați de avocatul Vasile Tarnovschi, ca fiind inadmisibil.

Conform celor expuse, în temeiul art. 431 alin. (1), (2), art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, art.440 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Grigore Bernavschi și de către Societatea pe Acțiuni „Transcomunicații”, reprezentați de avocatul Vasile Tarnovschi, împotriva deciziei din data de 26 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Aliona Miron

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă